

Inkluderende fællesskaber

Folkeskolen er for alle!

”Danmarks børn fortjener en folkeskole, præget af høj kvalitet og inkluderende fællesskaber”

Folkeskolen udgør et godt fundament, og folkeskolen er den vigtigste samfundsdannende institution. Folkeskolen er forudsætningen for udviklingen af vores demokratiske samfund. Derfor skal folkeskolen afspejle og rumme alle typer af mennesker i vores samfund. Folkeskolen skal være **folkeskolen for alle!** For at vi kan lykkes med en folkeskole for alle, skal folkeskolen være præget af inkluderende fællesskaber. I folkeskolen skal vi dermed ambitiøst arbejde med inkluderende læringsmiljøer, bredere fællesskaber, med dannelse samt faglig udvikling og trivsel for alle elever. Dette kræver, at der er kvalitet i opgaveløsningen samt at der er ordentlige rammer og vilkår til stede for, at skoleledelsen kan løfte opgaven.

Hvad skal der til

- Ressourcer
Alle elever skal have den hjælp, de har brug for! I folkeskolen er der aktuelt ikke ressourcer nok til at understøtte skoleledernes arbejde med at løfte inkluderende fællesskaber. Hvis vi skal lykkes med at skabe inkluderende fællesskaber for alle, skal der tilføres betydelige ressourcer til området. Det er en forudsætning, at der vedvarende investeres i området såvel fra staten som kommunalt. Der skal, såvel fra centralt hold som på den enkelte skole, skabes en klarhed og gennemsigtighed i de ressourcemæssige prioriteringer. Det skal være tydeligt for alle, hvilket serviceniveau den enkelte kommune har inden for området. Der skal være de nødvendige medarbejder- og ledelsesressourcer til at løfte de specifikke opgaver, der er i forbindelse med inkluderende fællesskaber.
- Samarbejde
Der er ingen Quick-fixes i arbejdet med at få så mange elever som muligt til at blive en del af almenmiljøet. Det kræver tid og vedholdenhed. Alle i og rundt om skolen skal arbejde i samme retning. Der skal være en tydelighed og en klar arbejdsfordeling omkring det kommunale samarbejde, særligt når det gælder samarbejdet om enkelte elever og deres vanskeligheder. Der skal etableres fælles kultur, sprog og fælles forståelse af begreber på tværs af forvaltningsområder og skoler samt ikke mindst i samarbejdet med forældrene. PPR og socialforvaltningen skal meget tidligere ind i sagerne med rådgivning og støtte til opgaveløsningen. Hurtighed, intensitet og fleksibilitet er nøglebegreber for indsatserne. Alt for mange indsatser sker for sent.
- Professionel opgaveløsning
Der skal arbejdes med helhed ud fra elevernes kontekst. Inkluderende tiltag skal tage afsæt i analyser af mulighederne og ressourcerne i miljøet. Der er behov for at investere i forebyggelse, så læringsmiljøet kan tage højde for alle børn og så der kan sættes ind tidligt, inden problemer har vokset sig store. Og der er behov for professionel opgaveløsning ifm. indsatser for børn med særlige behov, herunder et nuanceret sprog med fokus på progression frem for fokus på status. Der skal ske et formaliseret samarbejde og udarbejdelse af dokumentation og handleplaner, der bliver fulgt op på.
- Kultur, kapacitetsopbygning og kompetenceudvikling
Skolerne skal understøttes i at udvikle kompetencerne, kulturen og kapacitetsopbygningen. Der skal være de nødvendige medarbejder og den nødvendige ledelseskraft til at løfte de specifikke opgaver der er i forbindelse med inkluderende fællesskaber. Samtidig skal der være den nødvendige tid og økonomi til løbende at sikre skolens kulturudvikling såvel som kompetenceudvikling af medarbejdere og ledelse. Staten, kommunen og den enkelte skole skal understøtte en forældrekultur der er rettet hen imod fællesskabet.

Skolelederforeningens politik

Derfor inkluderende fællesskaber

Inkluderende fællesskaber handler om at tage højde for elevers forskellige behov og ressourcer i arbejdet med læring og trivsel. Det at tage udgangspunkt i den aktuelle elevgruppe og benytte metoder og tilgange, som tilgodeser elevernes forudsætninger, er et grundlæggende princip i arbejdet med alle elever i folkeskolen. Samtidig med at arbejdet med læring og trivsel skal tilpasses den enkelte elev, er det vigtigt med en fælles tilgang som fundament, som retter sig mod hele elevgruppen. Inkluderende fællesskaber handler om at finde den rigtige balance mellem det individuelle ift. det fælles og det specifikke ift. det almene.

- Grundlæggende skal elever undervises i det almene fællesskab eller så tæt på som muligt.
- Alle elever er individer med forskellige kompetencer og behov. Det styrker som udgangspunkt fællesskabet, at elever får øjnene op for, og respekt for, de kvaliteter der ligger i forskelligheden og mangfoldigheden i kompetencer og muligheder.
- Alle elever bliver set og mødt med passende udfordringer, og med en grundlæggende respekt for, at alle elever er ligeværdige medlemmer af et fællesskab. Fællesskaber forstået som både store og små fællesskaber.
- Målet med inkluderende fællesskaber er, at alle elever – også elever med særlige behov – skal have mulighed for at være en del af folkeskolens sociale og faglige fællesskab.
- Alle elever er individer med forskellige kompetencer og behov. Det styrker som udgangspunkt fællesskabet, at elever får øjnene op for, og respekt for de kvaliteter der ligger i forskelligheden og mangfoldigheden i kompetencer og muligheder.
- Når elever tilegner sig kompetencer, får de nye muligheder for at deltage og lære i fællesskaber. Elever tilegner sig kompetencer – fx begrebsmæssigt, sprogligt og relationelt – gennem leg og interaktion med andre. Eleverne har en medfødt nysgerrighed over for at udforske deres omverden og håndtere de udfordringer de møder.
- Når elever oplever, at de udvikle sig i et læringsmiljø af høj kvalitet, vil de fremover i højere grad kunne indgå og have lyst til livslang læring.